

Výroční zpráva Českého komitétu Modrého štítu za rok 2023

Český komitét Modrého štítu se sešel v uplynulém období celkem třikrát, a to ve dnech 27. 1., 3. 3., 24. 11. 2023.

Signatář ČKMŠ – Český výbor ICOM pokračoval v aktivní pomoci Ukrajině. V úzké spolupráci s Ministerstvem kultury zajišťoval projekt **Podpora kulturnímu dědictví Ukrajiny** ohroženého ruskou agresí, jehož obsahem byla distribuce pomoci zástupcům sféry kulturního dědictví na Ukrajině. Do podpory Ukrajiny v oblasti kultury se aktivně zapojily také Národní muzeum, Národní knihovna ČR, Národní archiv a Ministerstvo vnitra cestou Odboru archivní správy a spisové služby.

ČKMŠ pokračoval v roce 2023 v cyklu setkávání pořádaných k tématu digitální bezpečnosti přednáškou **Bezpečné chování paměťových institucí v kyberprostoru III** uspořádanou ve spolupráci s CESNET dne 14. 3. 2023 v Technickém muzeu v Brně.

V Technickém muzeu v Brně se dne 10. 5. 2023 konal také seminář **Nové technologie požární ochrany a jejich uplatnění v muzejní praxi**.

Zástupce výboru ČKMŠ T. Lachman se dne 31. 5. 2023 zúčastnil online **Generální konference Modrého štítu**, která vzala na vědomí předem distribuovanou zprávu o činnosti BSI v uplynulém období a zprávu revizní komise. Projednala a schválila rovněž předložený návrh činnosti BSI v roce 2023 (s přesahem do roku 2024), informace o proběhlých školících kurzech a zvolila nový výbor a revizní komisi pro další tříleté období. Ve funkcích byli potvrzeni předseda BSI Peter Stone a dva členové z národních komitétů – Hamady Gaye (Senegalský komitét BS) a Klaus Weschenfelder (pokladník, Německý komitét BS). Další dva členové výboru BSI byli nově zvoleni – Joanne Farchakh Bajjaly (Libanonský komitét BS) a Anna Pühr (Rakouský komitét BS). Zakládající organizace delegovaly do výboru své reprezentanty – Emilie Gagnet Leumas za ICA (předsedkyně expertní skupiny ICA pro preventivní opatření), Medea Ekner za ICOM (prozatímní generální ředitelka ICOM), Michał Wosiński za ICOMOS (člen ICOMOS v ICLAFI – Mezinárodní vědecký výbor pro právní, administrativní a finanční záležitosti) a Sharon Memis za IFLA (generální ředitelka IFLA). V revizní komisi BSI byli potvrzeni Ömer Dabanli and Gerrit deBruin.

Z podnětu Generální konference Modrého štítu zřídilo BSI webovou platformu **Forum** určenou pro sdílení informací a otevřenou všem členům. Z ČKMŠ se dosud zaregistrovali P. Jirásek, A. Komárková a J. Součková.

Dle časových možností se zástupci výboru ČKMŠ účastnili pravidelných měsíčních neformálních online setkání národních komitétů organizovaných tajemnicí BSI Emmou Cunliffe.

Na žádost ČKMŠ pokračovala **jednání k posílení bezpečnostních opatření v oblasti kulturního dědictví** pod vedením ředitele odboru památkové péče Ministerstva kultury J. Vajčnera a za účasti zástupců všech dotčených odborů MK ČR, MZV ČR, ČK pro UNESCO a NPÚ. Za výbor ČKMŠ se jednání zúčastnili A. Komárková, P. Jirásek a J. Součková. Hlavním tématem bylo zpracování (minimálního) standardu zabezpečení pro celou oblast kulturního dědictví tak, aby byl dosažitelný pro všechny paměťové instituce na všech úrovních řízení. Zástupci ČKMŠ opětovně zmínili žádost o podporu spolupráce s armádními specialisty v ochraně kulturního dědictví a upozornili na potřebu kapacitních úložišť pro případ mimořádných situací, tak jak je předpokládá Haagská úmluva. Jednání bohužel nevedlo ke konkrétnímu posunu, ačkoliv ve státních dokumentech věnovaných postupům v mimořádných situacích zásady pro ochranu kulturního dědictví chybí. ČKMŠ nemá výkonné kompetence, nýbrž může pouze doporučovat vhodná opatření.

Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., ve spolupráci s Národním muzeem, ČKMŠ a dalšími partnery pod záštitou ČK pro UNESCO a s finanční podporou Ministerstva kultury zorganizovala mezinárodní konferenci s názvem **Muzeum a změna VI / The Museum and Change VI**. V pořadí šestý ročník akce tentokrát s podtitulem **Strategie, trendy, vize a nové pohledy** proběhl ve dnech 24.–25. 10. 2023 v prostorách Nové budovy Národního muzea. Konference byla rozdělena do 5 tematických bloků, v rámci nichž vystoupilo 37 přednášejících z České republiky, Slovenska, Ukrajiny, Německa, Rakouska, Řecka a Kamerunu. Přihlášeno bylo 218 účastníků a setkání se stalo hlavním tématem **Věstníku AMG** č. 6/2023 i jeho speciální **přílohy**.

ČKMŠ se na konferenci **Muzeum a změna VI / The Museum and Change VI** podílel samostatným blokem nazvaným **Ochrana kulturního a přírodního dědictví**, který se uskutečnil dne 25. 10. 2023 a který moderoval člen výboru ČKMŠ T. Lachman. Zaznělo v něm 10 příspěvků, mezi nimiž vedle shrnutí působnosti UNESCO v oblasti ochrany kulturního a přírodního dědictví byly předneseny zprávy o činnosti ČKMŠ, Modrého štítu na Slovensku a v Německu, byly představeny zkušenosti z řešení krizových situací v České republice a v Německu, jakož i nové trendy prosazované a prosazující se s tímto zaměřením. Kromě technických inovací byly přiblíženy odpovídající reakce na útoky klimatických aktivistů v muzeích nebo postupy při pátrání po předmětech kulturní a historické hodnoty z pohledu Policejního prezidia ČR. Velký zájem vzbudily informace o kulturním a historickém dědictví na válečné linii z úst ukrajinských kolegů, stejně tak i zpráva o pomoci Národního muzea při obnově kulturního dědictví ve válkou zasažené Sýrii a Afghánistánu.

Na jednání ČKMŠ dne 24. 11. 2023 sdělila J. Součková, že chce k 1. 1. 2024 **předat řízení Českého komitétu Modrého štítu** nástupci, který bude mít perspektivu ho vést a řídit do budoucnosti. A. Komárková navrhla P. Jirásku, reprezentanta ČV ICOM ve výboru ČKMŠ, který má dlouholeté a osvědčené zkušenosti z oblasti péče a ochrany kulturního dědictví. Všichni přítomní souhlasili a P. Jirásek pozici přijal.

P. Jirásek byl za ČKMŠ delegován do ČK pro UNESCO, která dle svého Statutu v lednu 2024 obnovila složení pro nadcházející čtyřleté období.